

Innspill til «Forslag til områdeplan for Tøyen» fra Tøyen vel 26 jan 2015.

I «Programplan for områdeløft Tøyen, utkast» har bydelsadministrasjonen foreslått tiltak under 3 strategier, organisert i en rekke hoved- og delprosjekter, og oppgitt til en kostnad i 2015 på kr. 61. 950 000,-. I tillegg kommer et uvisst (men antagelig, lite) antall "private" prosjekter som inkluderer Byverksted og ett prosjekt fra Fighters Lab. Tøyen vel antar at det vil komme flere forslag til aktiviteter både i Kolstadgata 1 (K1) og andre steder etter hvert som folk ser at det er mulig, hvis det i praksis legges til rette for aktiv medvirkning. Vi mener at det er viktig å se til at K1 ikke organiseres på en måte som gjør at all aktivitet må skje i kommunal regi. Videre er det viktig at Aktivitetshuset IKKE skal tilby kommunale tjenester eller andre tiltak av (sosial) institusjonell karakter, selv om disse skulle være tjenester eller tiltak som er finansiert av områdeløftets midler. Det kan imidlertid gjøres unntak fra denne bestemmelsen for aktivitetsfremmende tjenester og tiltak.

Vi mener prosjektene bør føre til en mest mulig varig forbedring av bo- og oppvekstvilkårene på Tøyen. Prosjektene bør være særtiltak som vil være vanskelig å finansiere på andre måter, men ikke brukes for å kompensere kutt i bevilgninger. Prosjektene bør heller ikke omfatte tiltak som erstatter eller kompenserer for manglende/utilstrekkelige tiltak hos etablerte kommunale eller statlige tiltak, f.eks div. helsetiltak eller tiltak i regi av NAV, osv.. Prosjektene bør heller søke å normalisere forholdene på Tøyen i forhold til resten av bydelen.

Etter en gjennomgang av prosjektene, som beskrevet i «Vedlegg til programplan», er det vårt inntrykk at mer enn halvparten (målt i kroner) av de beskrevne tiltakene er å betrakte som ordinær kommunal drift. Slik vi oppfattet Tøyenløftet, var det ikke ment å være et driftstilskudd til Bydel Gamle Oslo, og vi er derfor skeptiske til en del av forslagene til bruk av midler.

Tøyen vel har deltatt på arbeidet i referansegruppen, og håper innspillet fra denne gruppen blir tillagt vekt i behandlingen. Vi ser imidlertid et behov for å kommentere de enkelte punktene.

Prosjektene er arrangert under Strategi (forkortet til S), hovedprosjekt (forkortet til HP) og delprosjekt (forkortet til DP). Kommentarene følger under:

- 1) S1, HP1, DP1 Et lysere Tøyen. Har langtidsvirkning, treffer bredt i befolkningen, løfter miljøet og gjør det sikrere. Anbefales.
- 2) S1, HP1, DP2 Tøyen utegalleri. Har langtidsvirkning, treffer bredt og løfter miljøet. Anbefales.
- 3) S1, HP1, DP3 Møblering Tøyen torg. Har langtidsvirkning, treffer bredt og løfter miljøet. Anbefales.
- 4) S1, HP2, DP1 Bomiljø/booppfølging. Er en vanlig kommunal oppgave. Virkningen er usikker og ikke varig (virkningen forsvinner når individet flytter fra området). Anbefales ikke. Hvis prosjektet likevel godkjennes, må kontoret legges til annet sted enn Tøyen (for å unngå flere institusjoner).

5) S1, HP2, DP2 Bomiljøarbeid. Meget dårlig spesifisert, veldig uklart hva man får igjen for de kr 3 mill. Anbefaler at prosjektet begrenses i første omgang til kartleggingen og forslag til tiltak med en ramme på maks kr 1 mill. BU vurderer kartleggingen og forslagene, og evt bevilger flere midler til gjennomføring av godkjente tiltak.

6) S1, HP2, DP3 Integrerende tiltak for beboere på Tøyen. Langtidsvirkningen er usikker, likevel anbefales prosjektet som er godt beskrevet. Bør begrenses til bare Tøyenbeboere, andre har ikke krav på områdeløftets midler. Kontor og undervisningsrom legges til annet sted enn Tøyen (for å unngå flere institusjoner).

7) S1, HP3, DP1 Synlige voksne som bryr seg. Synes å være en utvidelse av kommunens eksisterende utekontaktarbeid. Blir svært vanskelig å kontrollere at midlene brukes kun på tilleggsaktivitet og ikke til å støtte opp under den vanlige driften. Anbefales ikke så lenge grenseoppgangene og mulighetene for kontroll er så dårlig beskrevet.

8) S1, HP3, DP2 Barn som ikke møter på skolen blir hentet. Prosjektet er vagt beskrevet. Hvordan hentes og med hvilke mandater? Hentes fra utlandet? Det er en sak for barnevern, eventuelt politisak, hvis foreldre ikke sørger for riktig skolegang. Hvorfor er ikke politiet med som samarbeidspartnere? Anbefales ikke så lenge prosjektet og dets virkemidler er så pass lite beskrevet.

9) S1, HP3, DP3 Tøyenpatroljen. Langtidsvirkningen er beskjeden men tiltaket koster lite i forhold til de andre forslagene og bidrar desidert til å heve standarden på området. Anbefales.

10) S1, HP4, DP1 Åpen barnehage. Anbefales og lokaliseres gjerne i aktivitetshuset.

11) S1, HP4, DP2 Styrke 5-årsklubben. Anbefales og kan gjerne legges til aktivitetshuset dersom dette er mest formålstjenlig.

12) S1, HP4, DP3 Foreldreveiledning "de utrolige årene". Prosjektet er evigvarende idet stadig nye foreldre må læres opp i metodikken. Det må sannsynliggjøres at prosjektet vil kunne leve videre etter at områdeløftet er avsluttet. Det forutsettes at samtlige foreldre skal delta i programmet. Anbefales på betingelsen at bydelen og/eller utdanningsetaten garanterer fortsatt drift etter endt områdeløftet.

13) S1, HP4, DP4 Frontteam for krisehåndtering. Det er vanskelig å se at prosjektet skiller seg spesielt ut fra vanlige NAV- og barnevernsfunksjoner. Behovet er ikke kvantifisert, derfor er det vanskelig å vurdere kost/nytte forholdet. Anbefales ikke. Hvis prosjektet likevel godkjennes, må kontoret legges til annet sted enn Tøyen (for å unngå flere institusjoner).

14) S2, HP1 Aktivitetshuset K1. Det mangler formål/vedtekter, etiske retningslinjer, kriterier for innhold, forslag fra beboerne til funksjoner og prosjekter som kan lokaliseres i aktivitetshuset. Organisasjonsformen og driftsformen er ikke drøftet med beboerne, verken når det gjelder oppstartsperioden eller senere drift etter endt områdeløft. Ombyggingen bør utsettes inntil de omtalte grunnleggende forhold er på plass. Tøyen har ventet mange år for et aktivitetshus, man bør ikke risikere

en fiasko ved å presse frem for fort. Det er av stor betydning å finne fram til organisering som ikke forutsetter at all aktivitet må organiseres av kommunen.

15) S2, HP2 Barne- og ungdomsaktiviteter. Det er en forutsetning at områdeløftet ikke skal overta eksisterende kommunale tiltak. Tiltakene som er blitt drevet i Sverre gate 14 skal derfor ikke belastes områdeløftet, selv om tiltakene flyttes til K1. Hvilke aktiviteter som skal etableres er overhodet ikke beskrevet, ei heller hvor mange personale det dreier seg om. Det må sannsynliggjøres at områdeløftets midler ikke brukes til å dekke opp for manglende budsjettmessig dekning for drift og vedlikehold av eksisterende barne- og ungdomstiltak. Anbefales ikke før svakhetene i prosjektbeskrivelsen er tilfredsstillende utbedret.

16) S2, HP3 Oppgradering av parker og plasser på Tøyen. Uklart om kostnaden på kr 3 mill dekker begge faser eller bare fase 1 (kartlegging og forslag). Anbefales hvis begge faser er dekket, ellers bør rammen reduseres hvis det dekker bare fase 1. For øvrig er 3 mill for lite beløp for å dekke begge faser av oppgradering av parker og plasser. Det er i tillegg mulighet for midler som er ment å benyttes utenfor Tøyen. Det bør legges inn planer for å framskaffe midler til oppgradering av parker og plasser ut over området som går inn under programplanens geografiske avgrensning av Tøyen.

17) S2, HP4, DP1 Språkkafé. Videreføring av eksisterende områdeløfttiltak. Anbefales.

18) S2, HP4, DP2 Språk og læringskjeller. Ombygging av bibliotekets kjellerlokale. Er varig så lenge biblioteket ikke blir flyttet. Anbefales.

19) S3, HP1 Frisklivssentral. Som Helsedirektoratet uttrykker det på nett: «kommunen skal tilby helsefremmende og forebyggende tjenester for å oppfylle ansvaret etter § 3-1 i helse- og omsorgstjenesteloven. Frisklivssentralen kan være en slik helsetjeneste». Dette synes å være en ordinær kommunal oppgave, og det følger ikke naturlig at kostnadene skal bæres av områdeløftet. Anbefales ikke.

20) S3, HP2, DP1 Tett individuell oppfølging. Er uklart om dette er bydelsomfattende eller begrenset til Tøyen, se prosjektbeskrivelsens pkt 1.a. kontra pkt 4. a. Virkningen er kortvarig idet virkningen forsvinner når individene flytter fra Tøyen. Hvis tiltaket lykkes kan det motivere andre med problemer til å flytte til Tøyen for å kunne dra nytte av særtiltaket. Konklusjon: Tiltaket er prisverdig men bør ikke innføres på Tøyen alene, men over hele byen samtidig. Anbefales ikke som en del av Tøyensatsingen. Hvis prosjektet likevel blir godkjent, må den ikke lokaliseres på Tøyen (hvor målet er å redusere antallet rus-/psykiatritilbud - med mindre eksisterende tilbud først flyttes ut).

21) S3, HP3, DP1 Funksjonshemmede som aktive deltakere på Tøyen. Prosjektets mål er veldig svevende og lite konkret. Det forutsettes at tiltaket bare skal gjelde for beboere på Tøyen, jfr prosjektbeskrivelsens pkt 2. a. kontra 4.a. og 5.a. Budsjettet bør tilpasses antallet funksjonshemmede som blir identifisert, idet virkningen ikke er langvarig (pga personrettet). Aktivitetene kan foregå på Tøyen, men tilhørende kontorvirksomhet skal ikke lokaliseres i aktivitetshuset. Anbefales .

22) S3, HP3, DP2 Headspace. Er et helt nytt psykiatritilbud som ikke bør lokaliseres på Tøyen (et mål for Tøyensatsingen er å redusere antallet slike tilbud). Målgruppen er ikke definert som tilhørende Tøyen og tiltaket anses derfor som bydelsomfattende. Anbefales ikke som en del av områdeløftet og bør ikke legges til Tøyen.

23) S3, HP4, DP1 Utredning og oppfølging av ungdom 18 - 30 år. Prosjektet tilhører helt klart NAVs ansvarsområde og hører ikke naturlig med i områdeløftet. Anbefales ikke, og bør ikke lokaliseres på Tøyen, da det vil oppfattes som enda en institusjon.

24) S3, HP4, DP2 Kvalifisering for unge voksne - kafédrift. Det er høyst uklart om kostnadene gjelder etablering av kaféen, og/eller kostnadene forbundet med kvalifisering. Det er ønskelig at det etableres en kafé/møtested i aktivitetshuset, imidlertid er organiseringen, driftsformen og økonomien ikke blitt bestemt. Det foreslås at definisjon av kafékonseptet og etableringen av kafeéen legges inn i prosjektet Aktivitetshus K1, og at det lages et nytt, bedre definert prosjektforslag for kvalifiseringsarbeidet. Prosjektet anbefales ikke i nåværende form.

25) S3, HP4, DP3 Innsats over for ungdom som faller ut av videregående skole. Prosjektet er personrettet og langtidsvirkningen derfor liten. Imidlertid er budsjettet lite i forhold til mange andre av de foreslåtte prosjektene. Anbefales på betingelse av at effekten blir kritisk evaluert etter først driftsår. Eventuelle kontorplass legges annet sted enn på Tøyen.

26) S3, HP5, DP1 Store barnefamilier. Prosjektet tilhører helt klart NAVs ansvarsområde og har lite med områdeløftet å gjøre. Hvis Tøyen har et uforholdsmessig høyt antall store barnefamilier, bør det også implementeres tiltak for at disse skal fordeles mer jevnt over bydelen/byen. Prosjektet er personrettet og har derfor usikker langtidsvirkning, spesielt hvis man lykkes med å fordele familiene mer jevnt. Anbefales ikke i nåværende form.

27) S3, HP6, DP1 Aktivitetsmidler og midler til sosiale møteplasser. Et bra forslag, men målgruppen "samarbeidspartnere med tilknytning til Tøyen" må defineres mye bedre. F.eks er det ikke ønskelig om organisasjoner og institusjoner som driver innen rusomsorg kan finansiere ulike «lavterskeltilbud» gjennom disse midlene. Anbefales, og det anbefales også at den økonomiske rammen økes vesentlig.

28) S3, HP6, DP2 To årlige utendørsarrangementer. Arrangementene har i utgangspunktet bare en midlertidig effekt, dog kan summen av dem over tid ha innvirkning på det generelle bomiljøet og skape begeistring for Tøyen. Det legges opp til at bydelen v/ prosjektledelsen overtar ansvaret for arrangementer som tidligere er blitt arrangert av beboere og før det, velforeningen. Det er langt fra sikkert at dette er en ønskelig og bærekraftig utvikling (hva skjer ved endt områdeløft?). Det er viktig at områdeløftets midler brukes til å stimulere til økt innsats fra beboerne, ikke til å gjøre dem til konsumenter. Det bør presiseres i målsettingen at arrangementene bør bruke hovedsakelig lokale (dvs fra Tøyenområdet) leverandører av tjenester og underholdning. Anbefales.